

Kemijärven säännöstelyn yhteistyöryhmä

Yhteistyöryhmän kokous nro 11

Kokousajankohta ja -paikka

5. maaliskuuta 2024 klo 10:00, kaupunginhallituksen kokoushuone, hallituskatu 4, 98100 Kemijärvi

Paikalla

Aulikki Imporanta,	Kemijärven kaupunki, puheenjohtaja
Martti Valkola	Kemijärven kaupunki, sihteeri, esittelijä
Eero Saarijärvi poissa	Kemijärven kaupunki,
Antti Sirviö	Kemijärven osakaskunta
Reijo Kallioniemi poissa	Lapin ELY keskus
Jari Leskinen Teams	Lapin ELY-keskus
Juha-Petri Kämäräinen	Lapin ELY keskus
Maria Pikkupirtti Teams	Kemijoki Oy
Heikki Poikela poissa	Kemijoki Oy
Jyrki Autti Teams	Kemijoki Oy
Anna-Leena Inkerö Teams	Lapin kalatalouskeskus, Yli-Kemin kalatalousalue

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Aulikki Imporanta avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Aulikki Imporanta ja sihteeri / esittelijä Martti Valkola.

Todettiin kokouksen läsnäolijat.

Kokouksen ajankohta oli sovittu edellisessä kokouksessa.

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Tarkastettiin edellisen kokouksen 10 pöytäkirja.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Kalkonniemen rakentamishanke, suunnitelmat ja tarjouspyyntö

Suunnitelmat, työselostus ja tarjouspyyntö, liite 2.
Pyydetyt tarjoukset 22.3.2024 klo. 14.00 mennessä.
Hyväksyttiin suunnitelma, asiakirjat ja aikataulu.

4. Juujärven uimapaikka

Juujärven kyläseuran hakemus uimarannan kunnostamiseen, liite nro.3
Tiedotetaan hakijalle, että kyseessä on uimapaikka eikä uimaranta.
Keskusteltiin uimapaikka esityksen mukaisista toimista ja uimapaikan tarpeellisuudesta.
Uimapaikan vuokrasopimus on päättyvässä piakkoin 31.8.2027.
Päätettiin että ennen kunnostamiseen ryhtymistä tulee, maanvuokrasopimus uudistaa.
Kemijärven kaupunki hoitaa maanvuokrasopimuksen jatkosopimuksen päivityksen.
Päätettiin siirtää uimapaikan kunnostus vuodelle 2025.

5. Kemijärven kalatalousvelvoitteen toteutuminen

Lapin ELY-keskus / Kare Koivisto esittely aiheesta.
Päätettiin siirtää esittely seuraavaan kokoukseen, esittelijälle tulleen esteen vuoksi.

6. Erkki Laak ja vastaukset toimenpidekyselyihin koskien Lehtosalmen virtaamavaikutuksia

Liite 4.	Vastausluonnos
Liite 5.	Laak 14.4.2022 LAPELY 4887 2020
Liite 6.	Satelliittikuvia ja kartta vertailu rantaviivasta
Liite 7.	Lausunto Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista Kemijärvi 03102022 Erkki Laak

Juha - Petri esitteli asiaa maastokatselmuksia tehty vuosien 2021–2022 aikana.
Esitetyt toimet eivät ole velvoitteen mukaisia toimia eikä niillä saavutettaisi vastaavaa hyötyä.
Päätettiin jatkaa asian selvittelyä.
Kävimme läpi Juha-Petrin laatiman luonnos esityksen. Juha-Petri laittaa vielä luonnokseen loppuun lyhyen lisäyksen.
Sovittiin että valmiin esityksen toimittaa Kemijärven kaupunki Erkille.

7. Muut asiat

Sovittiin jatkettavaksi hyvin alkanutta Heikki Poikelan vetämää jäätilanteesta tiedottamista Kemi-järven kaupungille ja muille sidosryhmille tulevinakin vuosina.

Keskusteltiin n. 60 vuotta vanhan säännöstelysopimuksen päivittämisestä.

Sovittiin että Kemijoki Oy edustaja tulee seuraavaan kokoukseen kertomaan meneillään olevista pumppuvoimalahankkeista, Maria hoitaa esittelijän.

8. Kokouksen päättäminen

Päätettiin pitää seuraava kokous keskiviikkona 3.4.2024. klo 10.00. Kokouksen esittelijä laittaa kokouksen kalenterikutsut. Kokoontuminen Kalkonniemessä klo 10.00 Kokous aloitetaan Kalkonniemen laituri paikkojen katselmuksella klo 10.00 josta siirrytään pitämään varsinaista kokousta.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 10.45.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Kemijärvellä 13.3.2024

Martti Valkola

LIITTEET:

liite 1.	Esityslista
liite 2.	Suunnitelmat, työselostus ja tarjouspyyntö
liite 3.	Juujärven kyläseuran hakemus uimarannan kunnostamiseen
liite 4.	Vastausluonnos
liite 5.	Laak 14.4.2022 LAPELY 4887 2020
liite 6.	Satelliittikuvia ja kartta vertailu rantaviivasta
liite 7.	Lausunto Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista Kemijärvi 03102022 Erkki Laak

Kemijärven säännöstelyn yhteistyöryhmä

Esityslista

Yhteistyöryhmän kokous nro 11

Kokouksen ajankohta: 5.3.2024 klo 10:00

Paikka: Kemijärven kaupungin Asuminen ja Ympäristö palvelualueen kokoushuone, osoitteessa Vapaudenkatu 8 B 98100 Kemijärvi

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtaja Aulikki Imporanta, Kemijärven kaupunki.

Kokouksen esittelijä Eero Saarijärvi, Kemijärven kaupunki.

Kokouksen sihteeri Martti Valkola, Kemijärven kaupunki.

Ryhmän muut jäsenet:

Antti Sirviö Kemijärven osakaskunta

Reijo Kallioniemi Lapin ELY keskus

Jari Leskinen Lapin ELY-keskus

Juha-Petri Kämäräinen Lapin ELY keskus

Maria Pikkupirtti Kemijoki Oy

Heikki Poikela Kemijoki Oy

Jyrki Autti Kemijoki Oy

Anna-Leena Inkerö Lapin kalatalouskeskus, Yli-Kemin kalatalousalue

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Liite nro 1

3. Kalkonniemen rakentamishanke, suunnitelmat ja tarjouspyyntö

Suunnitelmat, työselostus ja tarjouspyyntö, liite nro 2.

4. Juujärven uimapaikka

Juujärven kyläseuran hakemus uimarannan kunnostamiseen, liite nro 3.

5. Kemijärven kalatalousveloitteen toteutuminen

Lapin Ely keskus / Kare Koivisto

6. Erkki Laak ja vastaukset toimenpide-esityksiin koskien Lehtosalmen virtaamavaikutuksia

Liite nro 4 Vastausluonnos

Liite nro 5 Laak 14.4.2022 LAPELY 4887 2020

Liite nro 6 Satelliittikuva ja kartta vertailu rantaviivasta

Liite nro 7 Lausunto Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista Kemijärvi
03102022 Erkki Laak

7. Muut asiat

Seuraava kokous

Kokouksen päättäminen

Kokouksen koolle kutsuja

Aulikki Imporanta

Kemijärven säännöstelyryhmän puheenjohtaja

TARJOUS-
PYYNTÖ
1 / 3

20.02.2024

Tilaaaja
Kemijärven Kaupunki , Elinvoimapalvelut
Vapaudenkatu 8 B
98100 Kemijärvi

Hanke

Laitureiden rakentaminen Kalkonniemen uimapaikalle Kemijärvelle.

Tarjouspyyntö, Kalkonniemen laitureiden toimittaminen ja asentaminen

Pyydämme Teiltä kokonaishintaista tarjousta Kemijärven Kalkonniemeen rakennettavien laitureiden toimittamisesta ja asentamisesta.

1. Hankkeen yleiskuvaus

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa Kalkonniemen uimapaikalle raskasteräs-betoniponttonilaituri oheisten piirustusten ja työselostuksen mukaisesti. Toimitukseen sisältyy laitureiden kuljetus rakennuspaikalle ja laitureiden nosto ja purku vesistöön lähelle laitureiden kiinnityspaikkaa. Toimitukseen sisältyy myös laitureiden ankkurointi, kiinnitys ankkureihin ja laitureiden kiinnitys toisiinsa sekä käyntisiltöjen asentaminen.

Tilaaaja rakennuttaa laitureiden maatuet suojauksineen ennakoon laituri-toimittajan ohjeiden mukaisesti. Laituritoimittaja toimittaa perustuselementit.

Ankkurointipainojen asentaminen keväällä ennen vedenpinnan nousua on mahdollista, mikäli painojen sijainnista saadaan riittävän tarkat piirustukset. Vedenpinta Kemijärvestä noudattaa säännöstelylupaehtoja. Virtaamat Kemijoen alkavat nousemaan yleensä huhtikuun alussa.

2. Tarjouksen laadinta

Tarjous tulee jättää viimeistään **22. maaliskuuta 2024 klo 14:00** mennessä. Tarjouksen tulee olla sitovana voimassa, kunnes sopimus on syntynyt jonkun tarjouksen tehneen kanssa työn suorittamisesta kuitenkin enintään kolmen kuukauden ajan tarjouspyyntökirjeessä määrätystä tarjouksen jättöpäivästä lukien.

Tarjouksen tulee olla tarjouspyyntöasiakirjojen mukainen.

Tarjoajan tulee ennen sopimuksen laatimista tai pyydetessä jo tätä aiemmin esittää alla mainittujen soveltuvuusvaatimusten täyttymistä osoittavat asiakirjat tai ilmoittaa niiden saatavuus maksuttomista tietokannoista:

- tilaajavastuulain mukaiset suomenkieliset todistukset ja selvitykset (tai Tilaajavastuu.fi -yritysraportti tai Rakentamisen Laatu RALA ry:n -yritysraportti)
- referenssinä viimeisen 5 vuoden ajalta vähintään 2 vaativuudeltaan ja laajuudeltaan vastaavaa työtä.

Asiakirjojen julkisuudesta annetun lain perusteella tarjoukset ovat päätöksen teon jälkeen pääsääntöisesti julkisia. Tarjouksen antajan tulee erikseen tarjouksessa mainita, mikäli haluaa tarjouksen tai sen osan säilytettävän salaisena. Hintatiedot ovat kuitenkin aina julkisia.

3. Hankkeen aikataulu

Tarjouksessa tulee esittää kokonaishinta siten, että laitureiden rakennustyöt ovat valmiina viimeistään 08.07.2024.

Tilaaja rakennuttaa laitureiden maatuet huhti-toukokuussa sääoloista ja vedenpinnasta riippuen.

Työn tarkka aikataulu ja vaiheistaminen sovitaan tilaajan ja laituritoimittajan välisissä neuvotteluissa työn alkuvaiheessa.

Työt ja materiaalihankinnat voidaan aloittaa heti kun urakkasopimus on allekirjoitettu.

4. Tarjousten käsittely

Tilaaja käsittelee, hyväksyy tai voi hylätä tarjouksen hankintalaissa esitetyin perustein. Hyväksyttävistä tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti hinnaltaan edullisin tarjous. Kaikki tarjoukset voidaan hylätä.

5. Tarjouspyyntöasiakirjat

Tarjouspyyntöasiakirjaluettelo on esitetty tämän tarjouspyyntökirjeen lopussa. Tarjouspyyntöasiakirjat luovutetaan tarjoajalle sähköisesti pdf-muodossa.

Mikäli asiakirjoissa esiintyy epäselvyyksiä, niistä tulee kirjallisesti ilmoittaa tilaajalle viimeistään 7 työpäivää ennen laskenta-ajan päättymistä. Lisäsel-

vitykset toimitetaan kirjallisesti kaikille tarjoajille. Muita kuin kirjallisia lisätietoja ei katsota tilaajaa sitoviksi.

6. Tarjouksen antaminen

Tarjouksen annetaan Cludia tarjouspalveluun.

Lisätietokysymykset tulee esittää tarjouspalvelun kautta 11.03.2024 mennessä. Lisäselvitykset annetaan tarjouspalvelun kautta kirjallisesti kaikille tarjoajille.

Muita kuin kirjallisia lisätietoja ei katsota tilaajaa sitoviksi.

7. Yhteystiedot

Tarjouspyyntöön liittyviä lisätietoja antaa kunnallistekniikan päällikkö Eero Saarijärvi 0400 391 814.

Kemijärven Kaupunki / Elinvoimapalvelut puolesta

kunnallistekniikan päällikkö Eero Saarijärvi

Tarjouspyyntöasiakirjat:

Työselostus 20.02.2024
Suunnitelmapiiirustukset työselostuksen kohdan 9 mukaisesti.

Juujärven kyläseura ry.
Juujärventie 141
97645 Juujärvi

29.10.2023

LIITE 1

~~Itä-Lapin maaseutuhallinnon~~
Kemijärven toimisto
Kuumaniemenkatu 2
~~98100 Kemijärvi~~

*Kemijärven säännöstelyn yhdistyöryhmä
Esittelijä Lero Saarijärvi*

Juujärven kyläseura hakee avustusta uimarannan kunnostamiseen.

Juujärven kylällä ei ole ns. yleistä uimarantaa. Juujärven kyläläiset ja lomalaiset ovat käyttäneet Kangaslampea (320-407-876-1) uimapaikkana. Kangaslammelle on aikanaan siirretty uimakoppi joka on ollut veneenlaskupaikalla kylällä. Kangaslampi on alkanut liettymään ja kasvamaan umpeen. Haluaisimme uudistaa ja mahdollistaa kyläläisille ja lomalaisille kunnan uimarannan. Kangaslammen vesistön omistaa Juujärven jakokunta. Maapohja lammen ympärillä omistaa Metsä-Botnia Metsät Oy. Kemijärven kaupungilla on maanvuokrasopimus maanomistajan kanssa noin. 0,5 ha:n suuruisesta alueesta uimarantakäyttöön ajalle 1.9.2007- 31.8.2027.

Suunnitelma yleisen uimarannan perustamisesta.

Juujärven kyläseuran johtokunta on tehnyt alustavan suunnitelman rannan parantamiseksi ja muuttamiseksi yleiseksi uimarannaksi.

- Puiden kaato parkkipaikkaa varten/ uimarannan laajentamiseksi.
- Rannan puhdistamiseen kaivuri työ
- Kaivonrenkaiden poisto (entinen suodatinkaivo)
- Konetyöt maa-ainesten pois vientiin
- Suodatinkangas rantaan
- Murske ja uimarantahiekka
- Wc-paketti, eco- wc (helppo huolto)
- Uimakopin kunnostus
- Laavu + penkit
- Kulkulaatat uimakopille
- Uimarenkaat (pelastusrengas)

Liitteet: LIITE 1 ilmakekuva, LIITE 2 maavuokrasopimus (kopio)

Juujärvi 29.10.2023

Helvi Juujärvi
Helvi Juujärvi

Juujärven kyläseura ry.
sihteeri Helvi Juujärvi
helvi.juujarvi@hotmail.com
puh. 040-7268917

Ilmakuva uimaranta alueelta.

MAANVUOKRASOPIMUS
(sopimuksen uusinta)

Vuokranantaja	Metsä-Botnia Metsät Oy (Y-tunnus 1869560-5), maanomistajana Yhteysosoite: c/o Metsämannut Oy, PL 314, 33101 TAMPERE
Vuokralainen	Kemijärven kaupunki Yhteysosoite: Kemijärven kaupunki, Tekninen osasto, Märkku Koivisto, Vapaudenkatu 8 B, 98100 KEMIJÄRVI
Vuokrauksen kohde	Noin 0,5 ha:n suuruinen alue tilasta Anttila RN:o 12:13 (320 Kemijärvi, 407 Juujärvi) uimarantakäyttöön. Vuokralaisella on oikeus kunnostaa ranta-alueetta (ruoppaus, hiekan ajo) sekä sijoittaa alueelle uimapukukoppeja. Uimaranta-alue on merkitty oheiseen karttaliitteeseen.
Vuokra-aika	Vuokra-aika on kaksikymmentä (20) vuotta, 1.9.2007 – 31.8.2027.
Korvaus	Kertakorvaus on kaksisataa (200,00) euroa. Korvaus maksetaan maanomistajan tilille Sampo Pankki 800012-70962039 kahden viikon kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta. Yliaikakorko on lain mukainen.
Muut ehdot	
1	Uimapaikan käytöstä ei aiheudu maanomistajalle kustannuksia.
2	Uimapaikan kunnossapidosta, jätehuollosta, ympäristön siisteydestä sekä turvallisuudesta vastaa Kemijärven kaupunki.
3	Alueen käyttö ei saa haitata metsänkäyttöä.
4	Maanomistaja voi purkaa sopimuksen, mikäli siitä aiheutuu kohtuutonta haittaa, jos maanomistaja tarvitsee aluetta omaan käyttöönsä tai myy alueen. Sopimus päättyy 2 kk:n kuluttua irtisanomisesta.

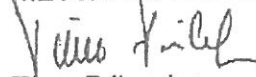
Tätä sopimusta ei voi siirtää kolmannelle osapuolelle.

Tämän sopimuksen kohteena olevan alueen käyttöä koskevissa asioissa maanomistajan yhteyshenkilönä on Metsämännut Oy:n aluepäällikkö Mauri Tamminiemi, puh. 01046 59418, 0500 345 699.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi maanomistajalle ja yksi Kemijärven kaupungille.

Tampereella, 31 . elokuuta 2007

METSÄ-BOTNIA METSÄT OY

Timo Frilander
toimitusjohtaja

Tähän sopimukseen tyydyn ja sitoudun sen ehdot täyttämään.

Kemijärvellä, 29 . 5775 kuuta 2007

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Liite

kartta

Juujärven kyläseura ry.
Juujärventie 141
97645 Juujärvi

31.10.2023

Itä- Lapin maaseutuhallinto
Kemjärven toimisto
Kuumaniemenkatu 2
98100 Kemijärvi

Juujärven Kyläseuran hakemus yleisin uimarannan perustamisen/kunnostamisen kustannusarvio.

Juujärven kylällä ei ole ns.yleistä uimarantaa. Kemijoen rannassa on uitu vielä 1990 loppupuolella. Kemijoen muuttuvien virtaamien takia ja Heimolan rantaan tehtiin venevalkama. Joten uimarantaa ei ole. Kyläläiset ovat uineet sitten Kangaslammella, siellä on puhdas kirkas vesi. Lampi on rannasta alkanut liettymään ja kasvamaan umpeen.

Kustannusarvio

Maa-ainekset

Murske 0-16 50tn	14,70€/tn	x50	735,00 €
Hiekka 0-6 50tn	15,00€/tn	x50	750,00 €

Hinnat sisältävät alv. ja hinnat ovat toimitettuna Juujärvelle

Rakennukset

Eko-wc säkki käymälä

Wc-pönttö	699,00 €
Ekolet käymämäkoppi	1 199,00 €

Laavu

Korian hirsi 7m ²	2 200,00 €
------------------------------	------------

Tarvikkeet

Suodatinkangas 200m ²	400,00 €
Maalit	400,00 €
Maalaus tarvikkeet	100,00 €
Perustusharkot	200,00 €

Juujärven kyläseura ry.
Helvi Juujärvi
sihteeri
helvi.juujarvi@hotmail.com
040 7268917

Juujärven kyläseura ry.
Juujärventie 141
97645 Juujärvi

31.10.2023

Konetyö

Kaivinkonetyö	85,00€/h +alv x16h	1 686,40 €
Traktori ja peräkärry työ	900,00 +alv	1 116,00 €

Talkootyö

Puiden kaato ja jälkisiivous
Perustustyöt
Rakennusten kokoaminen
Kokonais hankkeen ajan talkootyö

Arvioidut kokonaiskustannukset yhteensä 9 385,40 €

Juujärvi 31.10.2023

Helvi Juujärvi

Juujärven kyläseura ry.
Helvi Juujärvi
sihteeri
helvi.juujarvi@hotmail.com
040 7268917

Vastaus Erkki Laakin toimenpide-esityksiin Lehtosalmen virtaamavaikutusten muuttamiseksi

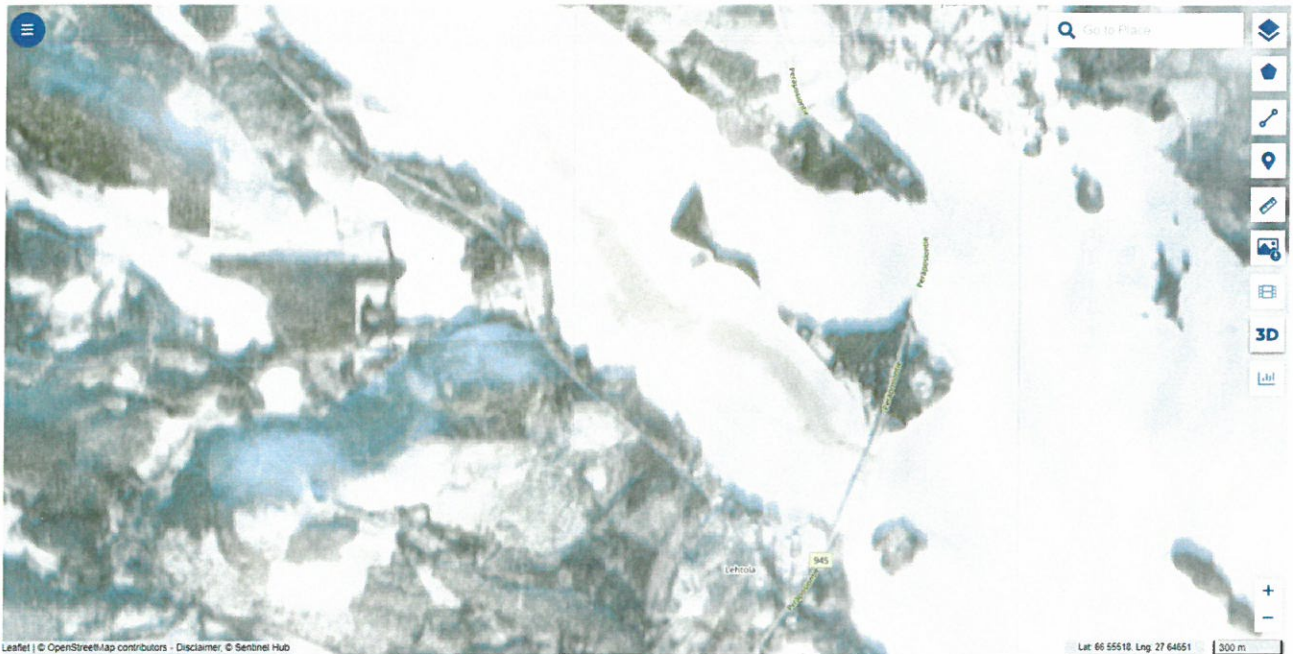
Erkki Laak on esitellyt 21.11.2023 pidetyssä Kemijärven säännöstelyn työryhmäkokouksessa Lehtosalmelle tehtäviä toimenpide-esityksiä alueen haitallisten virtaamavaikutusten ehkäisemiseksi.

Asiaa on aiemmin käsitelty muun muassa Kemijärven säännöstelyn aiemman työryhmän puitteissa 7.12.2020 sekä lokakuussa 2021 ja 6.5.2022 pidetyissä maastokatselmuksissa (Erkki Laak, Kemijoki Oy, Lapin ELY-keskus). Kemijoki Oy on toimittanut asiasta 14.4.2022 päivätyn selvityksen Lapin ELY-keskukselle, jonka ELY-keskus on välittänyt 19.4.2022 sähköpostitse Erkki Laakille. Lapin ELY-keskus on antanut asiaan 3.10.2022 lausunnon.

Kemijoki Oy:n ja Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetyt toimenpiteet eivät kuulu Kemijärven säännöstelylle määrättyihin voimassa oleviin velvoitteisiin. Kemijoki Oy:n ja Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetyillä toimenpiteillä ei ole myöskään sen kaltaisia vaikutuksia alueen jääolosuhteisiin ja virtaamiin, että niitä hyödyt suhteessa rakentamiskustannuksiin olisi tarkoituksenmukaista lähteä toteuttamaan.

Lehtosalmen heikonjään alue aiheutuu supistuneesta virtausalasta, jolloin virtausnopeus kasvaa hidastaen jään muodostumista. Kun Kemijärven vesipinta laskee, virtausala Lehtosalmessa pienenee entisestään ja virtauksen jäätymistä haittaava vaikutus kasvaa. Mikäli Lehtosalmen virtausnopeutta haluttaisiin pienentää, vaatisi se alueen laajamittaista ruoppaamista virtausalan kasvattamiseksi. Rakennettavaksi esitetyllä patopenkereellä ja Launiniemen nokan liettymien poistolla ei voida katsoa olevan virtauksiin haluttua vaikutusta.

Lehtosalmen heikonjään alue on nähtävissä esimerkiksi satelliittikuvista, joissa se erottuu tummempana jäänä. Alapuolella esimerkkikuva 1.3.2023 tilanteesta. Heikomman jään tummempi alue jatkuu reilu 2 kilometriä Lehtosalmen sillalta alavirtaan päin. Lehtosalmen virtauksiin vaikuttaa osaltaan Jumiskon voimalaitoksen juoksutukset, jotka purkautuvat Kemijärven Iso Askanperälle, noin 5 kilometriä Lehtosalmen sillalta kaakkoon. Satelliittikuvista on nähtävissä sula-alueita vastaavilla kapeikkopaikoilla myös muualla Kemijärvellä.

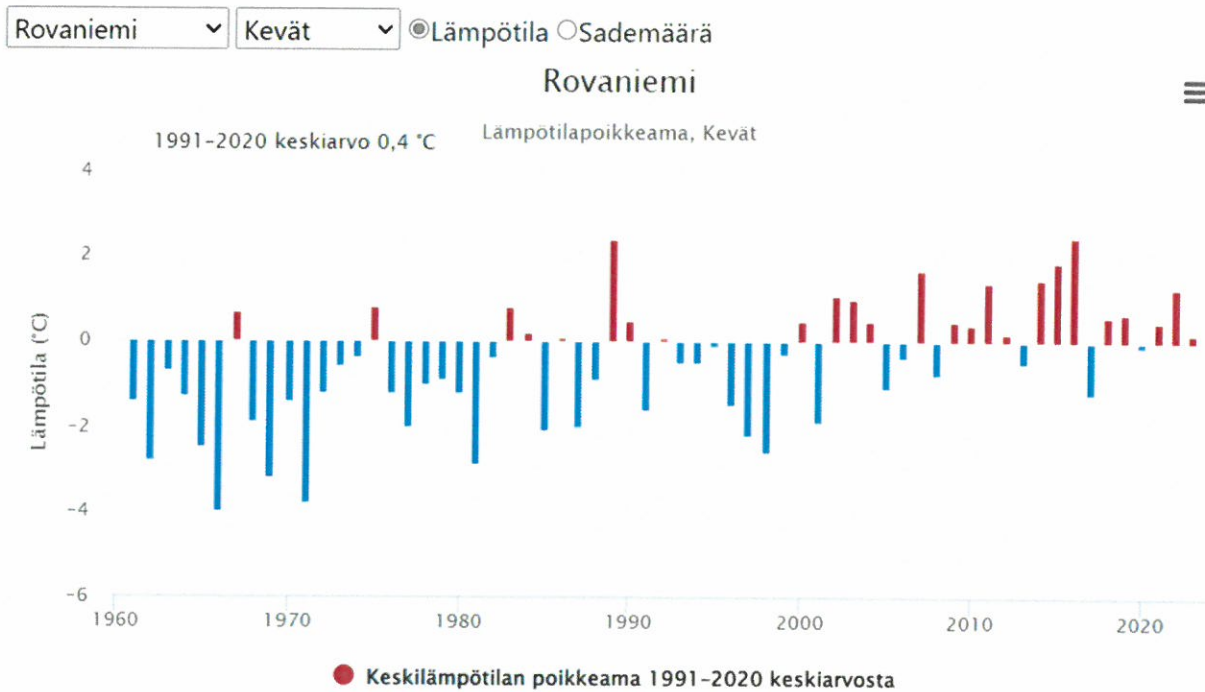
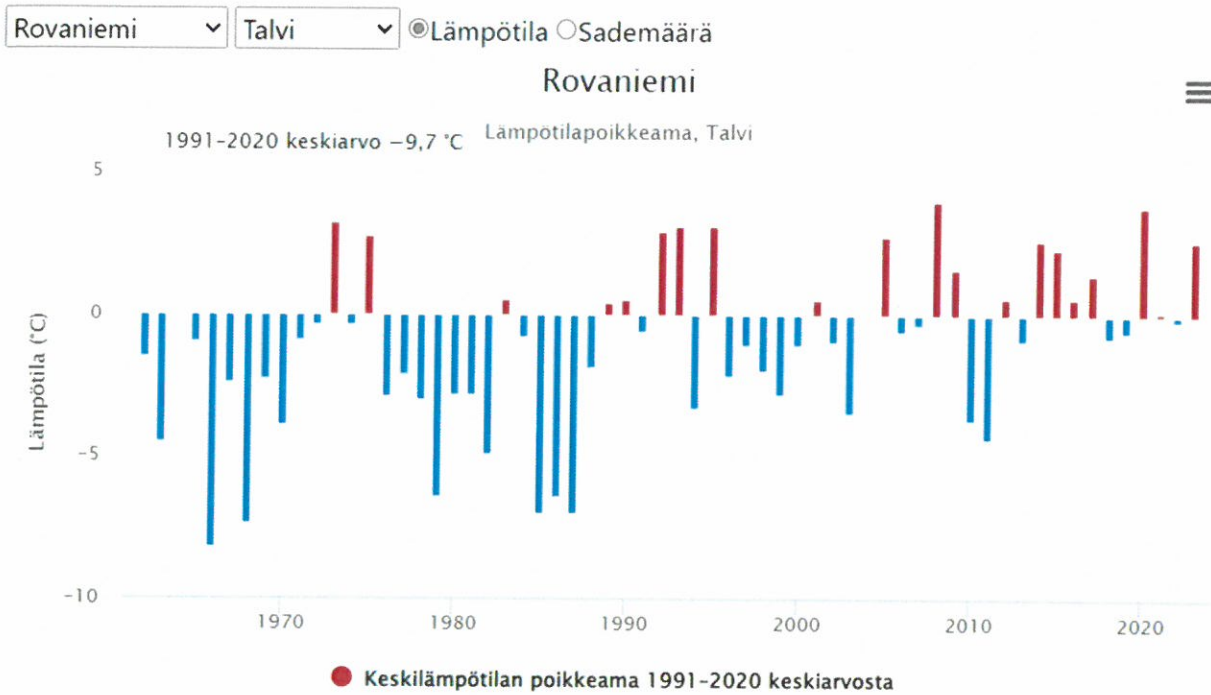
Ilmastonmuutoksen vaikutukset jääolosuhteisiin

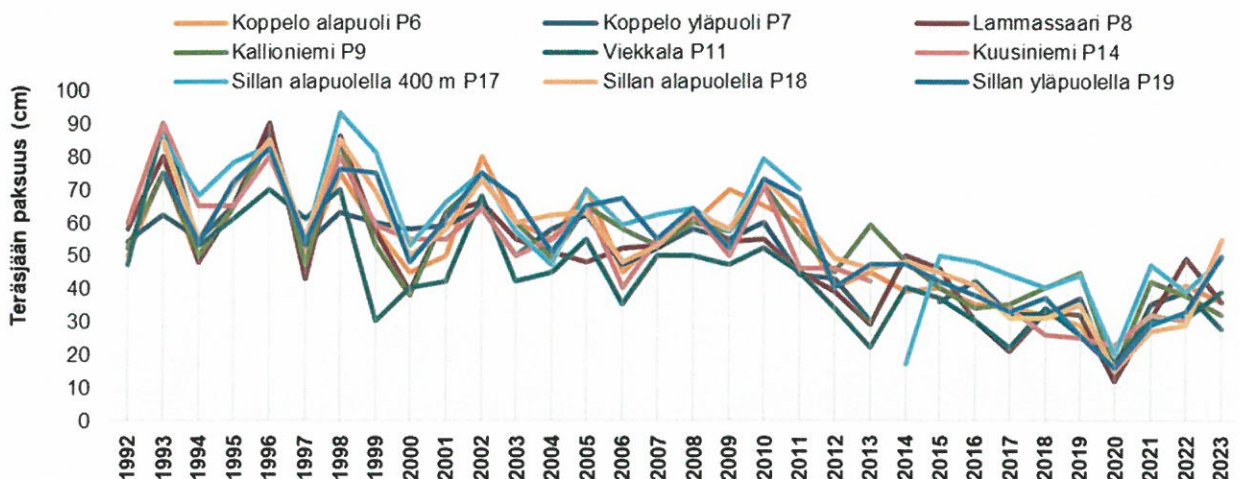
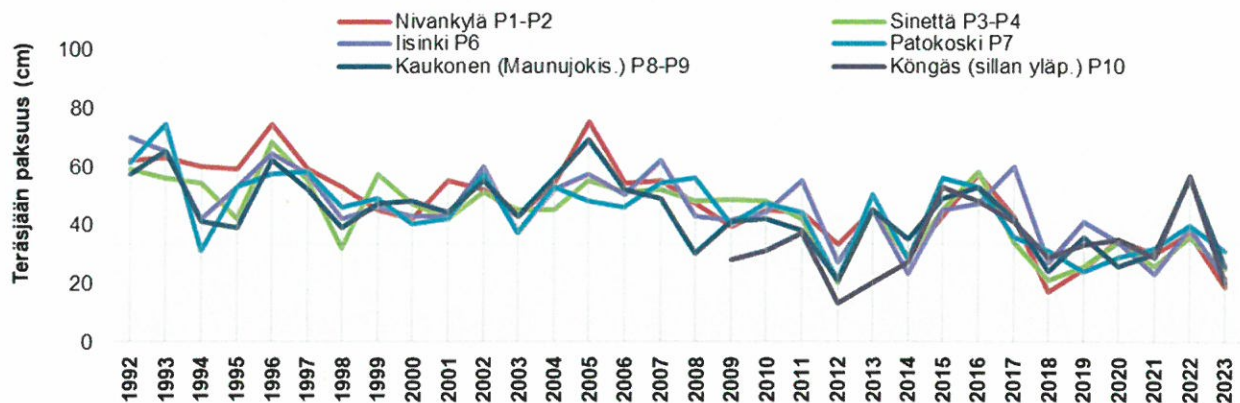
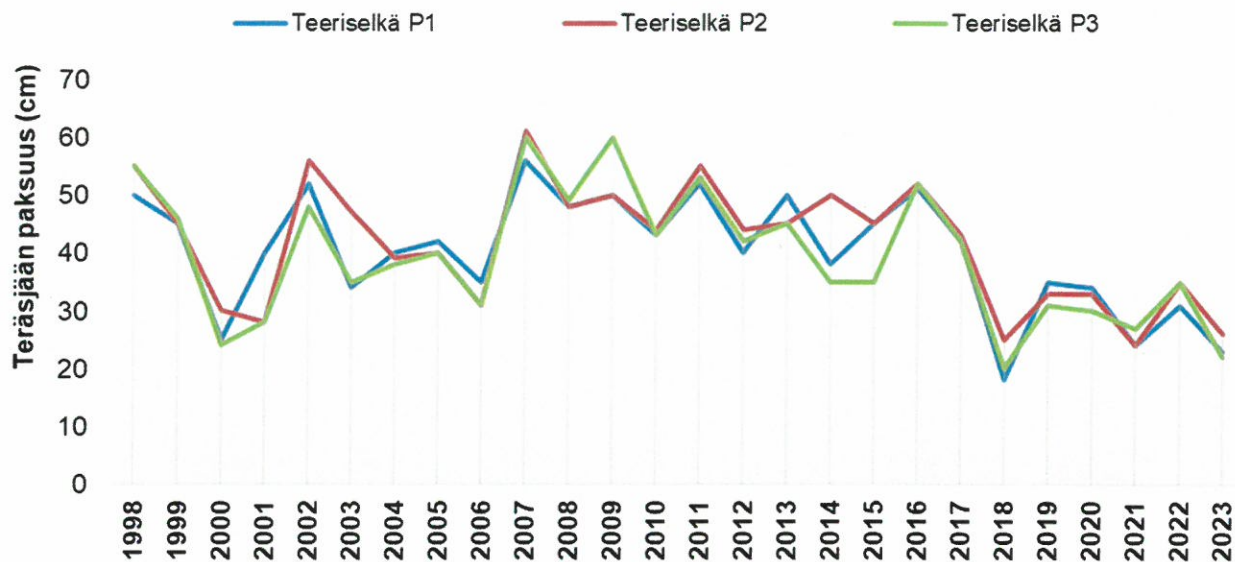
Nykyisten tutkimusten mukaan lämpötilat Suomessa tulevat nousemaan tulevaisuudessa enemmän ja nopeammin kuin maapallolla keskimäärin. Ilmastonmuutoksen myötä etenkin talviaikaiset lämpötilat tulevat kohoamaan ja lämpeneminen tulee olemaan nopeinta Pohjois-Suomessa. Myös sademäärien arvioidaan Suomessa kasvavan, etenkin talvipuolella vuotta, ja talviaikaisten vesisateiden esiintyvyys myös Pohjois-Suomessa lisääntyy. Tämä aiheuttaa tulevaisuudessa muutoksia jääolosuhteisiin ja vesistöjen jäätyminen siirtyy myöhemmäksi ja vastaavasti jään lähtö aikaistuu. Ilmastonmuutoksen myötä vesistöjen talviaikaiset virtaamat tulevat kasvamaan, mikä entisestään heikentää ja muuttaa jääolosuhteita etenkin virtaavissa vesistöissä. Jään vahvuuksissa on ollut viime vuosikymmeninä nähtävissä selkeä ohenemisen kehitys niin säännöstellyissä- kuin luonnonvesistöissä.

Liitteessä 1 on esimerkkinä Ilmatieteenlaitoksen Rovaniemen havaintoaseman vuosittaiset keskimääräiset talvi (joulukuu-helmikuu) ja kevät (maaliskuu-toukokuu) lämpötilat. Lämpötiloissa on nähtävissä selkeä kasvu etenkin 2000-luvulle siirryttäessä. Liitteessä 2 on esitetty Kemijoen Teeriselän teräsjään vahvuuksien mittaustuloksia vuosilta 1998-2023 sekä lisäksi vertailuvesistöinä Ounasjoen ja Ivalojoen teräsjään vahvuuksien mittaustuloksia vuosilta 1992-2023. Mittaustuloksista on havaittavissa selkeä kehitys jäiden heikentymisessä. Ilmastonmuutoksen myötä tämä kehitys tulee todennäköisesti edelleen jatkumaan.

Lämpenevien talvien seurauksena myös jäällä liikkumiseen turvallisuuteen tulee kiinnittää tulevaisuudessa entistä enemmän huomiota. Jäällä liikkuminen tulee ohjeistaa turvallisiksi todetuille merkityille reiteille ja tiedottamisessa tulee painottaa jäällä liikkumisen riskejä sekä varustautumista asianmukaisin turvavarustein.

Kemijoki Oy seuraa vesistön säännöstelijänä jäätilannetta myös Kemijärven alueella, ja ilmoittaa tarvittaessa havainnoistaan Kemijärven kaupungille, Lapin ELY-keskukselle ja pelastusviranomaiselle. Kemijärven kaupunki uudistaa nettisivustonsa kevään 2024 aikana, ja uudistuneilla sivuilla tullaan jatkossa tiedottamaan myös Kemijärven jäätilanteesta.

14.4.2022

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS**Asia** Selvityspyyntö Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista, Kemijärvi**Ilmoituksen tekijä** Erkki Laak**Selvityksen antaja** Kemijoki Oy
Valtakatu 11 / PL 8131
96101 ROVANIEMI**Johdanto**

Lapin ELY-keskus on 27.1.2022 päivätyllä selvityspyynnöllään pyytänyt selvitystä Kemijärven Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista.

Kemijärven säännöstely on aloitettu 1965. Voimassa olevat säännöstelyn lupaehdot ja lupamääräykset perustuvat Pohjois-Suomen vesioikeuden 6.8.1965 Suomen valtiolle myöntämään vesilain mukaiseen I vaiheen säännöstelylupaan ja Pohjois-Suomen vesioikeuden 9.7.1991 antamaan lopputarkastuspäätökseen. Kemijärven säännöstelylupa on myönnetty Suomen valtiolle, joka on siirtänyt sen sopimuksella 7.4.1995 Kemijoki Oy:lle. Säännöstelyä ohjaa lisäksi Pohjois-Suomen vesioikeuden Seitakorvan voimalaitoksen rakennusvirtaaman nostamispäätös 5.4.2013. Kemijoki Oy noudattaa Kemijärven säännöstelyssä vesilain säännöksiä.

Kemijärveä säännöstellään Seitakorvan voimalaitoksella, joka sijaitsee Kemijoen rannalla noin 40 kilometriä Kemijärven kaupungista etelään. Vuosina 1958–63 rakennetussa Seitakorvan voimalaitoksessa on tehty kaksi peruskorjausta ja tehonnostoa vuosina 2004 ja 2014. Voimalaitoksen teho kasvoi remonteissa 110 megawattista yhteensä 144 megawattiin (MW). Viimeisimmän tehonnoston jälkeen Kemijoki Oy:llä on oikeus nostaa Seitakorvan voimalaitoksen rakennusvirtaama 640 m³:stä 700 m³:iin sekunnissa.

Lupaehdot määrittävät Kemijärven säännöstelyn eli vedenkorkeus- ja virtaamavaihteluiden rajat. Kemijoki Oy seuraa lupaehtojen mukaista vesistön käyttöä jatkuvasti. Nopeasti muuttuvat sääolosuhteet tai voimalaitosten viat sekä muut häiriöt voivat johtaa poikkeamiin. Kaikki poikkeamat raportoidaan valvontaviranomaiselle. Valvovana viranomaisena toimii Lapin ELY-keskus.

Edellä mainitun Kemijärven säännöstelyluvan lopputarkastuspäätöksen 19 kohta sisältää lupamääräykset rantojen suojauksesta ja vyörymäkohtien kartoituksesta. Määräysten mukaan tonttien, talouskeskusten tai muuhun erityiseen käyttöön varattujen alueiden rannat on vahinkojen ja haittojen estämiseksi vahvistettava. Niissä tilanteissa, joissa kysymys ei ole erityiseen

14.4.2022

käyttöön otetusta alueesta, voidaan ranta jättää vahvistamatta ja korvata vahinko rahalla. Korvattavan vyörymän suuruus on mitattava viiden vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta lukien ja sen jälkeen kymmenen vuoden väliajoin. Todetut lisävahingot on korvattava viipymättä. Viimeisin kartoitus on tehty vuonna 2019.

I vaiheen säännöstelyluvan 16 kohta ja sitä täydentävä lopputarkastuspäätöksen 14 kohta sisältävät määräyksiä rantojen raivaus- ja puhdistustöistä. Määräysten mukaan irrallisten kantojen ja muun puutavaran poistaminen on säännöstelijän velvollisuus.

Veden alle säännöstelyn seurauksena jääneet alueet ovat säännöstelyluvan haltijan käyttöoikeusalueita. Säännöstelyn aiheuttamien haittojen korvauksista on pääsääntöisesti sovittu kiinteistöjen omistajien kanssa sopimuksin. Mikäli sopimukseen ei ole päästy, on kiinteistön jääminen veden alle korvattu vahinkokiinteistöjen omistajille vesioikeuden 6.8.1965 myöntämään I vaiheen säännöstelyluvan ja Pohjois-Suomen vesioikeuden 9.7.1991 antaman lopputarkastuspäätöksen lupamääräysten mukaisesti.

Todettakoon myös, että lupaehdoissa ei ole määräyksiä padotusalueiden eli veden alle jäävien alueiden suojaamisesta, kartoittamisesta tai vahinkojen korvaamisesta säännöstelyn aikana

Selvitys

Lapin ELY-keskus on selvityspyynnössään pyytänyt, että Kemijoki Oy selvityksessään tarkastelee kaikkia esitettyjä vaatimuksia voimassa olevan säännöstelyluvan ja Kemijärven ja Seitakorvan lupaehtojen velvoitteiden näkökulmasta.

Laak on esittänyt, että Lehtosalmen virtausolosuhteet olisivat muuttuneet vuosikymmenien kuluessa ja virtaama tulisi palauttaa omaansa (vastaus täydennyspyyntöön P-S AVI:lle 16.11.2021) ja että vesi virtaa sille osoitetun uoman sijaan veden syövyttämässä uusissa väylissä (kirje AVI:lle 6.10.2021). Edelleen Laak on tuonut esille, että virtaamamuutokset olisivat vaikuttaneet pohjan muotoihin ja jääolosuhteisiin sekä kiihdyttäneet Alapääniemen hiekkatasanteen syöpymistä.

Onko Lehtosalmen alueen virtaamisissa ja järven pohjassa tapahtunut muutoksia?

Valtaosa Kemijärven läpivirtaamasta Seitakorvan voimalaitokselle kulkee Kemijärveltä Kulmunkiin. Lehtosalmi ei sijaitse päävirran varrella vaan Kemijärven itäosassa vesitse noin 35 kilometrin päässä Seitakorvan voimalaitoksesta (liite 1). Lehtosalmen kautta Luuksinsalmen suuntaan virtaavien vesien valuma-alue muodostuu kahdesta osavaluma-alueesta. Pohjoispuolen valuma-

14.4.2022

alue ulottuu Sallaan saakka ja eteläpuolen valuma-alue kattaa Jumiskon alueen vedet (liite 2).

Lehtosalmen järviperkaus on tehty 60-luvulla ennen Kemijärven vedennostoa. Uoma on rakennettu sille myönnetyn rakennusluvan mukaisesti. Kemijoki Oy on Lapin ELY-keskuksen pyynnöstä kesällä 2020 tarkistanut uoman syvyyden ja sijainnin luotaamalla (liitteet 5 ja 6). Mittaustuloksista on todettavissa, että pääuoma ei ole siirtynyt tai mataloitunut. Mittausaineisto on toimitettu ELY-keskukselle. Todettakoon myös, että säännöstelyluvassa ei ole lausuttu Lehtosalmeen peratun uoman kunnossapidosta.

Laak on myös tuonut esille, että Seitakorvan tehonnoston eli rakennusvirtaaman nostaminen olisi vaikuttanut virtaamien muuttumiseen. Seitakorvan voimalaitoksen tehonnostot on toteutettu vuosina 2004 ja 2014. Tehonnostoissa suurin sallittu konevirtaama nousi 500 m³/s:sta 700 m³/s:iin. Mitta Oy:n laatiman selvityksen perusteella Kemijoki Oy toteaa, että tehonnostoilla ei ole ollut havaittavaa vaikutusta Lehtosalmen virtaamiin (liite 7).

Yhteenvedona voidaan todeta, että Lehtosalmen pääuoman sijainnista ja syvyydestä esitetyn selvityksen (luotausaineisto) ja mallinnumittausten perusteella perattu uoma ei ole siirtynyt eikä mataloitunut ja että rakennusvirtaaman nosto Seitakorvan voimalaitoksella ei ole vaikuttanut havaittavasti Lehtosalmen virtaamiin.

Lisäksi Kemijoki Oy toteaa pohjan muodoista, että lupaehdot eivät velvoita suojaamaan ja kartoittamaan veden alle jääneitä padotusalueita. Sillä on säännöstelylupa ja että se toimii lupaehtojen ja vesilain säännösten mukaisesti. Kemijoki Oy on sopimuksiin tai määräyksiin perustuen korvannut säännöstelyn aiheuttamat vahingot kiinteistöjen omistajille.

Jääolosuhteiden heikkeneminen

Laak on esittänyt huolensa jääolosuhteiden heikkenemisestä Lehtosalmissa.

Kemijoki Oy on ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla P-S AVI:n antaman päätöksen 5.4.2013 mukaisesti tarkkaillut kolmen vuoden ajan Seitakorvan voimalaitoksen rakennusvirtaaman nostamisesta lukien rakennusvirtaaman nostamisen vaikutuksia Kemijoen jääoloihin ja jääalueen käyttöön voimalaitoksen ylä- ja alapuolella. Yläpuolinen tarkkailu on kohdistunut välille Seitakorvan voimalaitos – Luusua. Koska tarkkailu on sijoittunut vain voimalaitoksen läheisyyteen ja kanavaan, ei tarkkailun tuloksia voi hyödyntää arvioitaessa tehonnoston mahdollisia vaikutuksia jääolosuhteisiin muualla Kemijärvässä.

Koska virtausolosuhteet eivät ole muuttuneet Seitakorvan voimalaitoksen tehonnoston vaikutuksesta, ei Seitakorvan voimalaitoksen käyttö ole voinut vaikuttaa Lehtosalmen jääolosuhteisiin. Mahdolliset jääolosuhteiden muutokset ja jäiden heikentyminen ovat selitettävissä ilmastonmuutoksella, jonka seurauksena talvet ovat leudompia ja lyhyempiä sekä sateet ovat lisääntyneet.

14.4.2022

Jäänlähtö tulee aikaistumaan, jäätyminen myöhästymään ja tätä kautta jääpeitekausi lyhenee.¹

Kemijärven veden ja ilman lämpötiloista laaditut tilastoihin perustuvat tiivistelmät, jotka ovat tämän selvityksen liitteenä 3 ja 4, tukevat edellä mainittua yleistä käsitystä ilmaston muutoksen vaikutuksista. Veden lämpötilojen kohoaminen vaikuttaa suoraan jäiden muodostumisajankohtaan ja jäiden lähtöön. Jäätyminen siirtyminen myöhemmäksi lisäksi lisää riskiä siitä, että jäätyminen tapahtuu runsaiden sateiden kuukausina jolloin, jään kokonaisvahvuus ja erityisesti kantavan teräsjään osuus voi jäädä ohueksi jään päälle satavan lumikerroksen seurauksena.

Alapäänniemen hiekkatasanteen syöpyminen

Laak on esittänyt, että muuttuneet virtaamat olisivat syynä Alapäänniemen hiekkatasanteen syöpymiseen.

Kemijoki Oy viittaa edellä lausuttuihin perusteluihin siitä, että sillä on säännöstelylupa ja että se toimii lupaehtojen mukaisesti. Lisäksi Kemijoki Oy viittaa Mitta Oy:n laatimaan Lehtosalmen virtaamamallinnukseen.

Edelleen Kemijoki Oy toteaa, että Alapäänniemen kiinteistö ei ole Laakin omistuksessa. Kemijoki Oy on ottanut kantaa Alapäänniemen hiekkatasanteen syöpymisväitteeseen kiinteistön (320- 403-110-69) omistajan vaatimuksia koskevassa selvityksessään Lapin ELY:lle 14.4.2022. Vyörymäkartoituksen 2009–2019 perusteella Alapäänniemi ei ollut syöpynyt 10 vuoden tarkastelujakson aikana.

Launiniemen pohjapadon rakentamisesitys

Laak on esittänyt, että Launiniemen niemen nokasta sillan kupeeseen tulisi rakentaa pohjapato ohjaamaan virtausta pääuomaan pois rannoilta, sillä rantavirtaukset aiheuttavat heikkoja jäitä.

Laakin näkemykset siitä, miten pohjapadon rakentaminen vaikuttaisi Lehtolan rannan ja sen lähialueiden jääolosuhteisiin, eivät ole perusteltuja. Joka tapauksessa punnittaessa toimenpiteen mahdollisia hyötyjä suhteessa rakentamiskustannuksiin, ei pohjapadon rakentaminen ole tarkoituksenmukaista.

Luotaustulosten perusteella pääuoma on sille lupaehtoissa määrättyllä paikalla (liitteet 5 ja 6). Myös virtaamamallinnuksen mukaan virtaamat kulkevat jo nykyisellään peratussa pääuomassa. (ks. liite 7 selvityksen sivu 10), Pohjapadon rakentamiselle virtaamia ohjaamaan ei siten ole tarvetta.

¹ Long term changes and variability of the winter and spring season hydrological regime in Finland, Korhonen 2019 ja Ilmastonmuutoksen vaikutuksia Kemijoki Oy:n toiminta-alueella, Veijalainen ym. 2018

14.4.2022

Launiniemi on Kemijoki Oy:n padotusalueita eli sillä on vedennosto-oikeus alueella. Alue ei kuitenkaan ole Kemijoki Oy:n omistuksessa. Kemijoki Oy ei siten voi antaa suostumusta toimenpiteeseen, jolla padon rakentamiseen käytettävä maa-aines otettaisiin Launiniemen nokan liettymästä.

Kemijoki Oy viittaa lisäksi edellä lausuttuihin perusteluihin siitä, että sillä on säännöstelylupa ja että se toimii lupaehtojen mukaisesti.

Arvio esitettyjen toimenpiteiden kustannuksista ja työmäärästä

Kuten edellä on todettu, Kemijoki Oy:n käsityksen mukaan yhtiöllä ei ole toimenpidevelvoitteita Lehtosalmen Launiniemessä. Pyynnöstä Kemijoki Oy kuitenkin lausuu, että penkereen rakentaminen 3 metriä harjan leveydellä tasolle + 146.00 N43 siten, että rakennusmateriaalina käytettäisiin alueen pohjan maa-aineksia, kustannukset ovat vähintään noin 95 000 euroa (alv 24 %).

Rovaniemellä 14.4.2022

KEMIJOKI OY

Timo Torvinen
Varatoimitusjohtaja

Heikki Kusmin
Johtaja

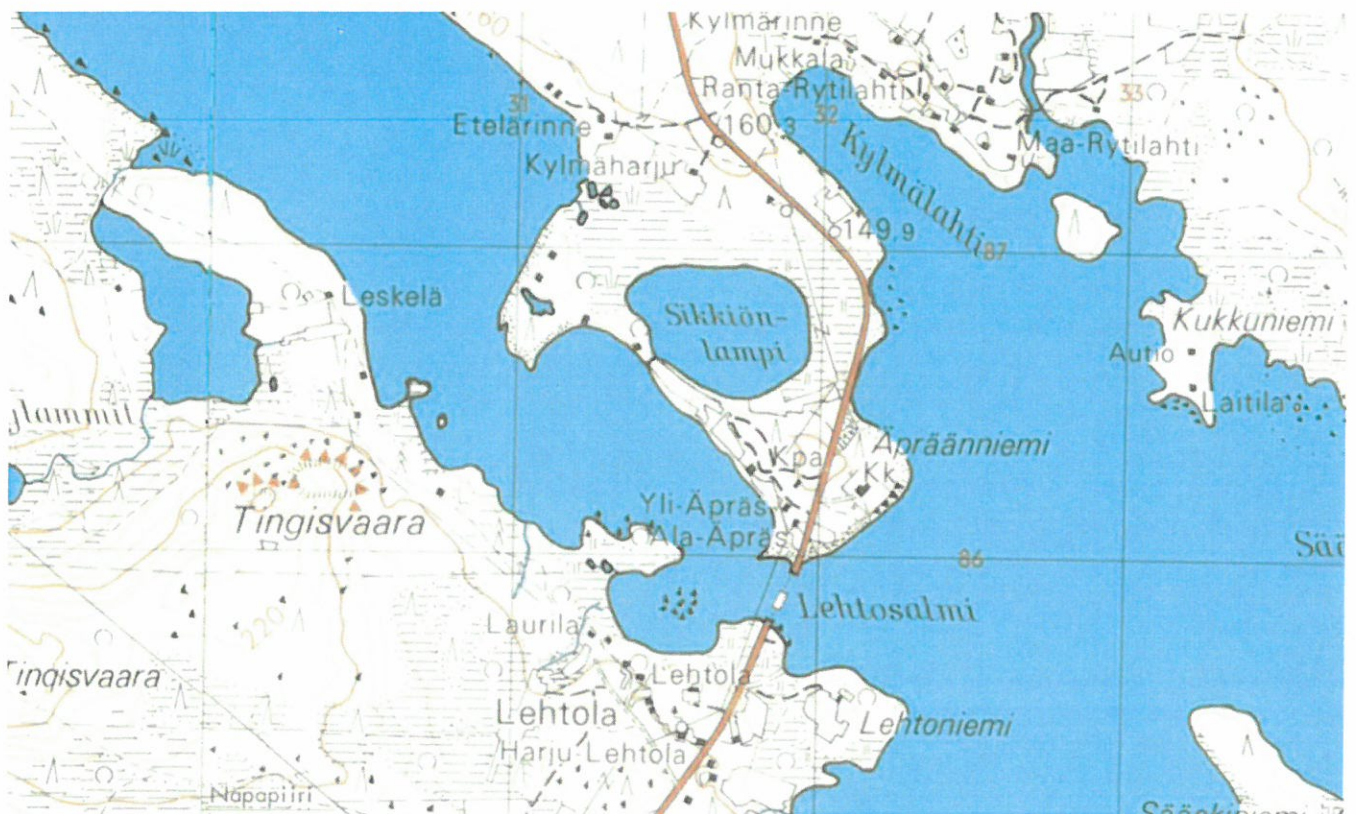
Liitteet

1. Kemijärvi yleiskartta
2. Lehtosalmen valuma-alueet, kartta
3. selvitys Seitakorva Kemijärven veden lämpösummat 1994-2021, 14.4.2022
4. selvitys ilman lämpötiloista 14.4.2022
5. Kemijärvi pohjan luotaus, leikkaukset 0-2 000, Mitta 26.10.2020
6. Kemijärvi pohjan luotaus, pohjakäyrät 0,5 m, Mitta 28.10.2020
7. selvitys Seitakorvan voimalaitoksen tehonnoston vaikutuksista virtausnopeuksiin Lehtosalmissa, Mitta Oy 7.4.2022

Satelliittikuva 13.5.2018, Kulmungin vp N43 + 145,78 m (vuorokauden keskipökorkeus, vesipinta voimakkaassa nousussa
14.5.2018 vp N43 + 146,55 m)

Karttopohja vuodelta 1968, keskivesi karttapohjalle merkitty 146,5 m

3.10.2022

Erkki Laak
Pajakorva 26 as 4
96300 Rovaniemi
erkki.laak@gmail.com

Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen lausunto Kemijoki Oy:n 14.4.2022 tekemään selvitykseen Lehtosalmen alueen virtaamaolosuhteista, Kemijärvi

Erkki Laak 7.10.2021 tehnyt Kemijärven Lehtosalmen alueen virtaamia koskevan ilmoituksen Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle. Ilmoituksessa on kysytty, että voisiko aluehallintovirasto valvovana elimenä ottaa asian hoitoonsa, jotta vedet saataisiin virtaamaan niille tehtyihin uomiinsa, pois rannoilta ja samalla jäällä liikkuminen saataisiin turvallisiksi. Aluehallintovirasto on lähettänyt 11.11.2021 Erkki Laakille hakemuksen täydennyspyynnön, jossa aluehallintovirasto on pyytänyt ilmoituksen toimittajaa selventämään, onko ilmoituksen tarkoituksena ollut laittaa asia vireille vesilain 14 luvun mukaisena hallintopakkoasiana, vai haluaako ilmoituksen tekijä aluehallintoviraston siirtävän asian valvontaviranomaisen käsiteltäväksi, eli tässä tapauksessa Lapin ELY-keskukselle. Aluehallintovirastolle 7.12.2021 lähettämässään sähköpostissa Erkki Laak on pyytänyt, että asia siirretään Lapin ELY-keskuksen käsiteltäväksi. Aluehallintovirasto on 8.12.2021 siirtänyt esitetyn pyynnön ja hallintolain 21 §:n mukaisesti asian Lapin ELY-keskuksen käsiteltäväksi.

Lapin ELY-keskus on 27.1.2022 päivätyssä selvityspyynnössään pyytänyt Kemijoki Oy:tä antamaan selvityksen, jossa yhtiö ottaa kantaa Erkki Laakin esittämiin väittämiin ja toimenpide-esityksiin. Selvityksessä pyydettiin tarkastelemaan erityisesti vaatimusten ja esitettyjen toimenpiteiden suhtautumista nykyisiin lupaehtoihin ja velvoitteisiin sekä vahingoista ja haitoista aiemmin maksettuihin korvauksiin. Kemijoki Oy on toimittanut asiasta 14.4.2022 päivätyyn selvityksen Lapin ELY-keskukselle, jonka ELY-keskus on välittänyt 19.4.2022 sähköpostitse Erkki Laakille.

Kemijärven säännöstelystä on annettu useita vesioikeudellisia lupia. Lupien hakijana on ensin ollut Suomen valtio, joka on 7.4.1995 siirtänyt Kemijärven säännöstelyhanketta koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa Kemijoki Oy:lle. Säännöstelyn lupaehdot perustuvat Pohjois-Suomen vesioikeuden 6.8.1965 antamaan päätökseen (38/65/I) sekä Pohjois-Suomen vesioikeuden 18.5.1971 antamaan päätökseen (18/71/II). Edellisen luvan yksityiskohtia on ratkaistu myöhemmin korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja jälkimmäisen vesiylioikeudessa, korkeimmassa hallinto-oikeudessa sekä korkeimmassa oikeudessa. Kemijärven

säännöstelyn lopputarkastuspäätös on annettu Pohjois-Suomen vesioikeudesta 9.7.1991. Lopputarkastusprosessin yhteydessä selvitettiin, onko hanke toteutettu lain ja lupapäätösten mukaan, ja onko säännöstelyhankkeesta aiheutunut tai aiheutuuko siitä ennalta arvaamattomia haittoja, vahinkoja tai muita edun menetyksiä. Lopputarkastuspäätöksen yksityiskohdista antoivat myöhemmin vielä päätöksensä vesiylioikeus 25.5.1993 ja korkein hallinto-oikeus 5.9.1994.

Säännöstelyn lupaehdoissa ja lopputarkastuspäätöksessä on esitetty lukuisia toimenpiteitä säännöstelystä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Tässä lausunnossa käsitellään niitä lupaehtoja ja velvoitteita, joita selvityksessä olevan asian vaatimukset ja toimenpideesitykset koskevat.

Pohjois-Suomen vesioikeus on 6.8.1965 antaman päätöksen (38/65/I) lupaehdossa 3 määrännyt tehtäväksi järviperkauksen Kemijärven Lehtosalmeen. Kemijoki Oy on antamassaan selvityksessä todennut uoman rakennetun sille myönnetyn luvan mukaisesti. Kemijoki Oy on Lapin ELY-keskuksen pyynnöstä kesällä 2020 tarkistanut uoman syvyyden ja sijainnin luotaamalla, ja tulosten perusteella oli todettavissa, ettei pääuoma ole siirtynyt tai mataloitunut. Kemijoki Oy on antamassaan selvityksessä todennut, että veden alle säännöstelyn seurauksena jääneet alueet ovat säännöstelyluvan haltijan käyttöoikeusalueita. Lisäksi yhtiö on todennut, että lupaehdoissa ei ole määräyksiä padotusalueiden eli veden alle jäävien alueiden suojaamisesta, kartoittamisesta tai vahinkojen korvaamisesta säännöstelyn aikana. Vesiväylien ja uomien kunnossapidosta on Pohjois-Suomen vesioikeuden 18.5.1971 antaman päätöksen (18/71/II) lupaehdossa 23 todettu seuraavasti: *"Ellei edellä ole erikseen toisin sanottu, tässä päätöksessä tarkoitettujen rakennelmien, laitteiden, vesiväylien ja uomien sekä teiden padotusvettä vastaan tehtävien luiskansuojausten kunnossapito ja hoito kuuluvat hakijalle."*

Asian selkeyttämiseksi on Lehtosalmessa pidetty maastokatselmuksia lokakuussa 2021 ja keväällä 2022. Viimeisin katselmus pidettiin 6.5.2022, jolloin Kemijärven ranta-alueet olivat jo osin sulaneet. Katselmuspäivänä vedenkorkeus oli säännöstelyn alarajan tuntumassa, jolloin pohja- ja ranta-alueiden muodot ovat selkeimmin havaittavissa. Koska Kemijärven padotusrajan alapuolisesta ranta-alueesta ei ole kyseiseltä paikalta aikaisempia mittaustietoja, on pohjassa tapahtuvien mahdollisten muutosten selvittäminen ongelmallista. Maanmittauslaitoksen *Vanhat painetut kartat* -karttapalvelusta Lehtosalmesta löytyy kartta vuodelta 1968, jossa Kemijärven keskivesikorkeudeksi on merkitty +146,5 m, joka noudattaa arviolta avovesiajan rantaviivaa ennen säännöstelyä. Vertailuun on ollut saatavilla 13.5.2018 otettu satelliittikuva, jolloin Kemijärven Kulmungin havaintoaseman vedenkorkeus vuorokaudenkeskiarvona on ollut N43 +145,78 m. Maaperän kiintoaines on säännöstelyn vaikutuksesta hävinnyt, mutta muutoin sen hetkinen rantaviiva noudattelee vuoden

1968 rantaviivaa. Satelliittikuvan ja vuoden 1968 karttakuvan vertailu on liitteessä 1.

Jääolosuhteiden osalta ei Kemijoki Oy:lle ole määrätty Kemijärvelle tarkkailuvelvoitetta. Lupaehdojen mukaan Kemijärven säännöstely on suoritettava Seitakorvan voimalaitoksen padolla siten, että järven jäätyminen ja huhtikuun 20. päivän välisenä aikana ei jälle nouse vedenpinnan noususta johtuen vettä, sikäli kuin vedenpinnan nousu riippuu juoksutuksesta Seitakorvan padolla. Kuten Kemijoki Oy on selvityksessään todennut mahdolliset jääolosuhteiden muutokset, ja jäiden heikentyminen ovat selitettävissä ilmastonmuutoksella, jonka seurauksena talvet ovat leudompia ja lyhyempiä. Vastaavaa muutosta on ollut viime vuosikymmenten osalta havaittavissa kauttaaltaan koko Lapissa. Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt myöhäisempänä talven tulona, talvivirtaamien kasvuna ja kevättulvien aikaistumisena, ja kehitys tulee nykyarvioiden mukaan jatkumaan samanlaisena tulevien vuosikymmenten aikana. Jääolosuhteiden muuttuminen ilmastonmuutoksen myötä ja tarve sen vaikutusten kartoittamiseen voidaan nostaa esille esimerkiksi Kemijärven säännöstelyn yhteistyöryhmässä, ja sopia tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan nyt esitetyt toimenpiteet eivät kuulu Kemijärven säännöstelylle määrättyihin voimassa oleviin velvoitteisiin. Lapin ELY-keskus yhtyy Kemijoki Oy:n näkemykseen siitä, ettei esitetyllä toimenpiteillä ole sen kaltaisia vaikutuksia alueen jääolosuhteisiin ja virtaamiin, että niitä hyödyt suhteessa rakentamiskustannuksiin olisi tarkoituksenmukaista lähteä toteuttamaan. Mikäli virtaamamuutoksia tai padotusalueen pohjanolosuhteita merkittävästi muokkaavia työsuunnitelmia lähdetään kuitenkin edistämään, vaatii se vesilain mukaisen luvan ja hakemus tulee toimittaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Vesilain 13 luvun 8§:n mukaan lupaviranomaisessa voidaan aiemman ratkaisun estämättä vaatia hakemuksella korvausta edunmenetyksestä, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu. Vesilain 18 luvun 8§:ssä säädetään lupaviranomaisessa käsiteltävästä erimielisyydestä seuraavasti: *"Luvan tarpeellisuutta, lupamääräysten soveltamista, hankkeen toteuttamista, kunnossapitovelvollisuutta, laitoksen tai rakennelman poistamista taikka olojen ennalleen palauttamista koskeva erimielisyys, jonka ratkaisu ilmeisesti vaikuttaa muuhunkin kuin kantajan tai vastaajan oikeuteen tai etuun, käsitellään lupaviranomaisessa. Asia pannaan vireille hakemuksella."* Lapin maakunnassa vesilain mukaisissa lupa-, korvaus ja hallintopakkoasioissa lupaviranomaisena toimii Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Ratkaisijana on toiminut vesitalousyksikön

päällikkö Arto Seppälä ja esittelijänä johtava vesitalousasiantuntija Juha Kämäräinen.

Tämä asiakirja LAPELY/4887/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4887/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Seppälä Arto J 03.10.2022 12:43

Esittelijä Kämäräinen Juha-Petri 03.10.2022 12:22